

ประวัติเมืองพระนครของขอม

Histoire d'Angkor

ศาสตราจารย์มาเดแลน จีโต (Madeleine Giteau): เขียน
ศาสตราจารย์ ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล: แปล

b16704666
012576786
i22685145

ประวัติเมืองพระนครของขอม
(Histoire d'Angkor)

ศาสตราจารย์ ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล

ทรงแปลจากผลงานของ

ศาสตราจารย์มาดแลน จิโต

(Madeleine Giteau)

เชียงใหม่

ปี ๒๕๓๖

สารบัญ

ประวัติเมืองพระนครของขอม

คำนำของผู้แปล	(10)
ศาสตราจารย์ มาดแลน จิโต	
ศาสตราจารย์ ดร. สันติ เล็กสุขุม และดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์	(13)
คำนำผู้แต่ง	(16)
1 การสร้างเมืองพระนคร	3
การเสวยราชย์ของพระเจ้ายโศวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1432)	3
การสร้างเมือง	6
เมืองของพระเจ้ายโศวรมัน	10
เขาพนมบาแค็ง	11
ขอบเขตของเมือง	15
ศาสนสถาน	17
คุณค่าผลงานของพระเจ้ายโศวรมัน	19
2 เมืองพระนครในพุทธศตวรรษที่ 15-16	21
เมืองพระนครภายใต้ผู้ครองราชสมบัติ	
ต่อจากพระเจ้ายโศวรมันรุ่นแรกๆ	21
การเสด็จกลับมาตั้งเมืองพระนครใน พ.ศ. 1487	26
ศาสนสถานที่พระเจ้าราเชนทรวรมันที่ 2	
(พ.ศ. 1487-1511) ทรงสร้างขึ้นในบริเวณเมืองพระนคร	27

การก่อสร้างของข้าราชการในรัชสมัย	
พระเจ้าราชนทรธรรมัน	32
ปลายรัชกาลพระเจ้าราชนทรธรรมันที่ 2	34
การขึ้นครองราชสมบัติของพระเจ้าชัยวรมันที่ 5	34
ยัญญวราหะผู้สร้างปราสาทบันทายสรี	35
เมืองพระนครในต้นพุทธศตวรรษที่ 16	39
3 เมืองพระนครภายใต้ราชวงศ์	
 ของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1545-1623)	43
รัชกาลพระเจ้าอุทัยทิตยวรมันที่ 1	
(พ.ศ. 1544-1545)	43
พระเจ้าชัยวรมันและสงครามสี่บราชสมบัติ	44
ศาสนสถานของพระเจ้าชัยวรมัน	45
พระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1545-1593)	47
การก่อสร้างในเมืองพระนครภายใต้รัชกาลของ	
พระเจ้าสุริยวรมันที่ 1	50
สันติภาพในอาณาจักร	51
ปลายรัชกาลพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1	52
การปกครองระบอบกษัตริย์ของขอมภายใต้พระราชโอรส	
ของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1593-1623)	53
การก่อสร้างในเมืองพระนครของพระราชโอรสของ	
พระเจ้าสุริยวรมันที่ 1	54
สระบารายตะวันตก	56
การสวดสั้นลงของราชวงศ์ของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1	57
ลักษณะของเมืองพระนครในต้นพุทธศตวรรษที่ 17	58

สังคม	60
พระราชธา	62
การปกครอง	63
ราชสำนัก	65
4 พระเจ้าสุริยวรมันที่ 2	
(พ.ศ. 1656-หลัง พ.ศ. 1687)	
และการสร้างปราสาทนครวัด	69
การเสวยราชย์ของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2	69
พระเจ้าสุริยวรมันที่ 2	70
ปราสาทนครวัด	72
ประติมานวิทยาที่ปราสาทนครวัด	74
ปราสาทนครวัดและความหมายของศาสนสถาน	
บนฐานเป็นชั้น	76
ศาสนสถานในศิลปะแบบนครวัด	80
สังคมขอมในพุทธศตวรรษที่ 17	
ดูจากบรรดาภาพสลักที่ปราสาทนครวัด	81
ความสำคัญทางด้านศาสนาของปราสาทนครวัด	85
5 ความยุ่งยากในพุทธศตวรรษที่ 17-18 และการขึ้น	
ครองราชย์ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7	89
ผู้ที่ครองราชย์สืบต่อจากพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2	89
ใครคือพระเจ้าธรณินทรวรมันที่ 2	90
พระเจ้ายโศวรมันที่ 2 (...?... - พ.ศ. 1708)	92
การขึ้นแย่งราชสมบัติของพระเจ้าตรีภูวนาทิตย์วรมัน	94

กองทัพพจามเข้ายึดเมืองพระนครได้ใน พ.ศ. 1720	94
ผลแห่งชัยชนะของกองทัพพจาม	96
การกอบกู้เอกราชแก่อาณาจักรขอม โดยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7	97
6 พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 และการสร้าง	
เมืองพระนครหลวง	103
พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (พ.ศ. 1724-1761?)	103
ศาสนาของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7	106
ศาสนสถานขนาดใหญ่	108
ปราสาทตาพรหม	109
ปราสาทพระขรรค์	111
ปราสาทนาคพัน	114
สถานที่โดยรอบเมืองพระนครหลวง ได้แก่	
วิหารของโรงพยาบาล และที่พักคนเดินทาง	117
กำแพงเมืองพระนครหลวง	119
ปราสาทบายูน	120
พระราชวังหลวงและฐานใหญ่ในเมืองพระนครหลวง	125
ปลายรัชกาลของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7	126
7 เมืองพระนครหลวง	
และสังคมสมัยเมืองพระนครหลวง	
ในพุทธศตวรรษที่ 18-19	131
ผู้ที่ครองราชย์สืบต่อลงมาจากพระเจ้าชัยวรมันที่ 7	131
การเดินทางของจิตตาควน (พ.ศ. 1839)	134

ลักษณะของเมืองพระนครหลวง	135
พระราชวังหลวง	136
สังคม	140
กิจกรรมของประชาชน	142
ชีวิตส่วนตัว	143
งานพิธี	145
8 เมืองพระนครหลวง ราชธานีที่ถูกทอดทิ้ง	149
บรรดาพระราชารุ่นหลังที่เมืองพระนครหลวง	149
การฟื้นฟูใหม่ในต้นพุทธศตวรรษที่ 22	154
เมืองพระนครหลวงในพุทธศตวรรษที่ 22 และ 23	158
บทสรุป เมืองพระนครหลังจากการหักร้างทางพง	163
รายพระนามพระราชชาติขึ้นครองราชย์ ณ เมืองพระนคร และพระนครหลวง	168
บรรณานุกรม	169
บทส่งท้าย รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกูล	172